GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

N: 50. Piątek 1. marca 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Wiadomości handlowe. — Przegląd kasy oszczędności.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 25. lutego. Dzisiaj wyszedł w c. k. nadwornej drukarni państwa w Wiedniu i będzie rozesłany XXII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, jednak tymczasowo tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nrem 50. Patent Cesarski z d. 9. lutego 1850 r., którym w miejsce pierwszej części najwyższej ustawy stęplowej i taksalnej z d. 27. stycznia 1840, tudzież w miejsce ustawy stęplowej z d. 16. września 1833 r. obowiązującej w W. księstwie Krakowskiem i przepisów o taksach sądowych i tabularnych, została wydana, ogłoszona i ma wejść w użycie od 1. maja 1850 r. nowa prowizoryczna ustawa o należytościach od spraw jurydycznych, dokumentów, pism i czynności urzędowych.

Równocześnie wyszedł i został rozesłany drugi zeszyt dodatkowy z projektem rady ministeryalnej, którym powyższą ustawę prowizoryczną Jego c. k. Mości do sankcyi przedłożono.

Następnie wyjdzie tamże i będzie rozesłany we wszystkich dziesięciu językach XXIII. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa, którym ogłoszono pod

Nrem 51. Patent Cesarski z d. 25. stycznia r. 1850, którym dla całej monarchyi austryackiej została wydana, ogłoszona i ma z 1. maja r. 1850 wejść w użycie powszechna ustawa wekslowa.

Nr. 52. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 25. stycznia 1850, obowiązujące dla tych krajów koronnych, w których powszechny kodeks cywilny jest w używaniu, wyjąwszy królestwo lombardzko-weneckie i pogranicze wojskowe; którem ogłoszono sankcyonowane przez Jego ces. Mość prowizoryczne przepisy o postępowaniu w sprawach wekslowych.

Nr. 53. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 25. stycznia 1850 r., obowiązujące dla krajów koronnych: Węgier, Kroacyi, Slawonii, województwa Serbskiego i banatu Temeskiego, którem ogłoszono sankcyonowane przez Jego ces. Mość przepisy prowizoryczne względem postępowania w sprawach wekslowych.

Równocześnie wyjdzie także 3. zeszyt dodatkowy z projektem ministra sprawiedliwości uzasadniającym powyższe trzy rozporządzenia.

Sprawy krajowe.

(Ogłoszenie ze strony Dyrekcyi c. k. akademickiego nad-gymnazyum.)

Lwów, 27. lutego. Dla egzaminów prywatnych pierwszego semestru r. 1850 wyznaczono dni 20—23. marca, tudzież 3—6. kwietnia r. b.

(Uwiadomienie o umorzeniu obligacyi dawnego długu państwa.)

Wiedeń, 22. lutego. Te obligacye dawnego długu państwa, które postanowieniem najwyższego patentu z 21. marca 1848 na rok administracyjny 1849 przeznaczone są do umorzenia, wykreślone są z ksiąg kredytowych i przygotowane do umorzenia. Póżniej nastąpi ogłoszenie, w którym dniu te efekta spalone będą. Tymczasem podaje się do wiadomości powszechnej, że przeznaczone do umorzenia za upłyniony administracyjny rok 1849 obligacye dawnego długu państwa wynoszą 5,631,120 zr. 29⁷/₈ kr. (5,000,000 zr.)

(Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 22. lutego. Do wszystkich władz wydano rozkaz nalegać na to, aby publiczne gościńce po obu bokach owocowemi drzewami były zasadzone.

Hrabia Stadion przybył tu dzisiaj z Gracu.

Przy teraźniejszem uchyleniu c. k. urzędów cyrkułowych, i odesłaniu dawniejszych sporów poddańczych do drogi prawa cywilnego, uchylają się zawarte w ministeryalnym dekrecie rozporządzenia, na mocy których uprawnieni, którzy za ubytek danin urbaryalnych i dziesięciny życzą sobie otrzymać forszusy indemnizacyjne, mają udowodnić poświadczeniem od przynależnego cyrkułu, że względem pobierania danin fasyonowanych niezachodzi żaden spór ze strony obowiązanych.

Według najświeższych wykazów pensya ministra wynosi 8000 zr., jednakże dodana jest do tego tak zwana funktionszulage, która dla ministra spraw zewnętrznych wynosi 16,000 zr., dla ministra spraw wewnętrznych i wojny 8000 zr. a dla innych ministrów 4000 zr. tudzież 2000 zr. na pomieszkanie, tak, że pierwszy z nich pobiera 24,000 zr., minister spraw wewnętrznych i wojny 16,000 zr.; a drudzy po 14,000 zr. pensyi rocznej. Podsekretarz stanu ma 6000 zr. pensyi i 1000 zr. na pomieszkanie, szef sekcyi 6000 zr., także 8000 zr., radzcy ministeryalni po 5000, 4000 zr., radzcy sekcyi po 3000 zr., sekretarze ministeryalni po 2000, 1800 i 1600 zr., koncepiści po 1400, 1200, 1000 i 900 zr. tudzież stosowny dodatek na pomieszkanie. Prezydent najwyższego sądu apelacyi ma 20,000 zr., wiceprezydent 8000 zr., radzcy po 6000, 5000 i 4000 zr., prezydent dyrektoratu obrachunkowego (wraz z Personalzulage) 17,000 zr., wiceprezydent 6000 zr., nadworni radzcy po 5000 i 4000 zr., tudzież dodatek na pomieszkanie.

(Dobroczynny wpływ dekretu z d. 10. grudnia r. 1849.)

Werona, 6. lutego. Foglio di Verona mówi w przydłuższym artykule, jak dobroczynny wpływ wywiera w lombardzko-weneck ch prowincyach wydany przez Najjaśniejszego Pana dekret z dnia 10. grudnia 1849, na mocy którego za złożeniem 700 zr. m. k., które są obrócone na dochód kapitulantów, można się od wojskowej służby uwolnić. W skutek tego rozporządzenia nietylko że armia uzupełni swoje szeregi wysłużonymi weteranami zamiast niewprawnych rekrutów albo tych niegodnych subjektów, którzy się częstokroć jako suplenci sprzedawali, lecz nawet indywidua, które nie chcą wstąpić do służby wojskowej, otrzymują stosunkowo za małą cenę uwolnienie, podczas gdy wprzódy nie raz ledwo za podwójną a nawet potrójną sumę mogły znaleźć zastępców, z których państwo właśnie nienajlepiej było zadowolone. Foglio di Verona mówi między innemi: „Wszyscy ci, którzy życzą sobie utrzymanie państwa i kwitnącego stanu armii, nazywają jednogłośnie ten najwyższy dekret doskonałym tak we względzie ekonomii i porządku, jakoteż z wojskowego i finansowego stanowiska. Francuskie rozporządzenia z 30. września 1810 wywołały we Włoszech prawdziwy handel ludźmi, sprzyjały niegodziwym spekulacyom i były w właściwem tego słowa znaczeniu przestrachem społeczeństwa, raną państwa, hańbą dla armii. Teraźniejszą zaś mądrą reformę przyjęli Włosi z radością i ukontentowaniem i okazali to także feldmarszałkowi Radetzkiemu z najwyższym wyrazem podzięki, gdy objeżdżał lombardzko-weneckie królestwo.

(Niektóre szczegóły o Rumanach.)

Organ ludności saskiej w Siedmiogrodzie „Siebenb. Bote," podaje w przedłuższym artykule o Rumanach pomiędzy innemi następujące szczegóły:

Rumuni stanowią najliczniejszy szczep w Siedmiogrodzie i mają także wiele pobratymców w Bukowinie, w Wojewodynie i w kilku innych niegdyś pogranicznych komitatach węgierskich. Celem głównym, do którego oni a raczej przewódzcy ich dążą, jest „zcentralizowanie wszystkich Rumunów monarchyi Austryackiej, i niejeden też śmiały pomysł sięga nawet po za granicę wołoską i mołdawską, albo też ztamtąd się przydziera. Pozorna jedność w usiłowaniach szczepu rumuńskiego polega najniezawodniej na szczupłej liczbie inteligencyi i wodzów rumuńskich, jako też na szczególnym stosunku prawie ślepego posłuszeństwa gmin dla swych kapłanów obrzadku wschodniego. Nawet sama religia staje się u nich słuzebnicą dążności narodowych. Gr. nieunickiego biskupa w Hermanstadzie nazywają od niejakiegoś czasu biskupem „romańskim." Rumuni bowiem austryaccy żądają nietylko hierarchii samodzielnej z metropolitą romańskim na czele, lecz nawet uwolnienia jej od duchownego wpływu hierarchii serbskiej. — Tym wielostronnym, do jednego celu konsekwentnie zmierzającym usiłowaniom stoją dwa silne powody na przeszkodzie: najpierw idea jednolitego państwa austryackiego, dla której tworzenie wielkich, przeważnych i czysto wedle narodowości odgraniczonych obwodów administracyjnych byłoby niebezpiecznem, a powtóre ta okoliczność, że wszyscy Rumuni nieżyją w masie obok siebie, lecz w wielu okolicach pomiędzy innemi narodami są porozpraszani. Ztąd też wynikają owe nieustanne kłótnie i niesnaski Rumunów z Serbami w Wojewodynie i w Temeskim obwodzie admini-

stracyjnym, — ztąd zatargi Rumunów z Madyarami w Węgrzech i w węgierskich komitatach Siedmiogrodu, — ztąd zadzierania się Rumunów z Rusinami Bukowińskimi a najszczególniej ciągłe zwady z Saksończykami w siedmiogrodzkiej ziemi Sasów."

O nieprzyjaznem występowaniu wodzów rumuńskich przeciw Sasom i o używanych w tej mierze środkach, mówi dalej tenże sam dziennik w następujący sposób:

„Główną przyczyną wszelkich agitacyi jest nowy prow. podział Siedmiogrodu. Do ziemi saskiej bowiem, która jak wiadomo, stanowi najprzeważniejszą część teraźniejszego Hermansztadzkiego obwodu wojskowego, przyłączono wraz z kilką gminami saskiemi także kilka gmin rumuńskich. Przeciw temu przydzieleniu wniesiono ze strony rumuńskiej dość liczne protestacye. Protestacyom tym niemamy z naszej strony bynajmniej nic do zarzucenia; i owszem o ile tylko warunki administracyi na to zezwolą, życzymy im jak najlepszego skutku. Jedno tylko mielibyśmy życzenie przytem, a to jest, aby tych protestacyi było mniej nieco, ponieważ dość liczne bywały przypadki, że tam, gdzie wodzowie zanadto samowładnie przystępywali do dzieła, a gminy ich niedostatecznie były zainformowane, podobne protestacye sama ludność rumuńska często dezawuowała. Wydarzało się też dość często, że gminy rumuńskie same upraszały o wcielenie ich do ziemi saskiej. A nawet i o tem przekonano się z doświadczenia, że niektóre gminy rumuńskie oświadczyły ukontentowanie swoje z powodu przydzielenia ich do obwodu Hermansztadzkiego. (Ll.)

(Gminy zbuntowane powracają do posłuszeństwa. — Drożyzna. — Szkody zrządzone przez orkan.)

Kattaro, 11. lutego. Odmówienie podatków w Zupańskim i Krywackim dystrykcie, w skutek którego pomnożono w tych okolicach wojsko, będzie zagodzone w spokojnej drodze; bo gminy wyprawiają czemprędzej swoich posłów z oświadczeniem uległości i posłuszeństwa dla tutejszej brygady, a niektóre z nich przynoszą nawet same swe zaległości podatkowe. — Ponieważ w tych okolicach ustał już nadzwyczaj długi deszcz zimowy, przeto Czernogórcy przeprawiają się z skąpemi swemi wiktuałami przez stromą skalistą górę dla wywabienia od nas cwancygierów, a właściwie szóstaczków. Lecz podają nam tak wysokie ceny, że my płacimy je tylko dla tego, aby z głodu niezginąć; bo zapewne dla niepomyślnej pory roku nie można żadnych wiktuałów okrętami dostawić, wyjąwszy jedno wino, które z pobliża preséłają.

Zapewne już słyszałeś Pan, pisze koresp. Lloyda, w ogóle o szkodach, jakie zrządził nadzwyczajny orkan dnia 2. b. m.; na całem wybrzeżu znaleziono mnóstwo drzew powyrywanych z korzeniem. W Raguzie połamał wicher morwowe i nadzwyczajnej wielkości drzewa jako źdźbła kruche; na ulicach tego miasta padali tak mocno pojedyńczy ludzie na ziemię, że jeden człowiek nogę złamał; ławki kamienne przymocowane żelaznemi klamrami w ziemi, rzucone były na kilka kroków od swego miejsca. W samem Bocca zatopił ten orkan jedenaście okrętów mniejszego i większego kalibru; na wielu miejscach wybrzeża znaleziono szczątki pogruchotane okrętowe.

Hyszpania.

(P. Bourgoing, poseł rzeczypospolitej francuskiej. — Spokojność w Madrycie.)

Madryt, 13. lutego. Na uroczystem posłuchaniu przyjmowała dziś królowa pana Bourgoing, posła rzeczypospolitej francuskiej aby go hrabiemu Forbin Janson przedstawić. Reszta wczorajszego dnia i noc przeszły spokojnie. Wojskowe środki ostrożności były bardzo uzasadnione, gdyż rząd otrzymał pewne doniesienia, że partya rewolucyjna zamierza ruch karnawałowy w zaburzenie spokojności zamienić. Ponieważ rząd przez rozwinięcie zbrojnej siły okazał się gotowym do przytłumienia wszelkiego nieporządku, przeto partya rewolucyjna zaniechała swoich zamysłów. Dzisiaj snują się jeszcze niektóre maski po ulicach, ale stolica jest zupełnie spokojna.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 16. lutego. Za kilka dni ma król zebrać pod swoją prezydenturą wielkich dygnitarzy pałacu, prezydentów obydwóch izb i inne osoby przynależne dla zasięgnienia ich zdania względem zaprowadzenia reform w ceremonii zachowywanej dotychczas przy urodzeniu następcy tronu.

Zdaje się, że udzielona będzie powszechna amnestya za wszystkie mniej ważne przestępstwa.

Z powodu ostrożności, jakie zachować należy w obecnym stanie królowej, odwołano podróż, którą miała odprawić do Granja i do Aranjuez.

Utrzymują z pewnością, że książę i księżna Joinville, którzy obecnie bawią w Londynie, w przyszłym tygodniu wyjadą do Madrytu.

Korespondencye z Lizbony donoszą, że hr. Thomar widząc, iż królowa trzyma jego stronę więcej, anizeli kiedykolwiek jest zdecydowany użyć jak najenergiczniejszych środków. Jak najsurowsze ustawy będą wydane względem dziennikarstwa i prasy w ogólności, a w armii przedsięwzięta będzie puryfikacya, w skutek której dowództwa powierzone będą tylko osobom przychylnym ministerstwu.

„Gazette de Madrid" donosi: „Z powodu szczęśliwego zdarzenia, iż królowa już piąty miesiąc jest przy nadziei, raczyła Jej królewska Mość rozporządzić, aby począwszy od dnia dzisiejszego w całem państwie obchodzono przez ośm dni uroczystość.

Dekretem królewskim kontrasygnowanym przez ministra sprawiedliwości nakazane są nabożeństwa we wszystkich kościołach Hyszpanii dla uproszenia szczęśliwego połogu Jej królewskiej Mości. (Indep.)

Anglia.

(Izba niższa.)

Londyn, 18. lutego. Pan D'Israeli przedłożył na wczorajszem posiedzeniu izby niższej wniosek podający środki do dania ulgi uciążliwemu stanowi rolnictwa i ubóstwu. Minister spraw wewnętrznych p. Grey, sprzeciwiał się temu wnioskowi oświadczając, iż przewidzieć nie można, czyli z końcem roku znajdzie się w skarbie dostateczna przewyżka, którąby mogła usprawiedliwić użycie pieniężnych środków na specyalną korzyść pewnej klasy mieszkańców. Debatę nieskończono lecz odroczono na dzień dzisiejszy. (P. A.)

— 19. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej oznajmił pan D'Israeli, iż na jutrzejszem posiedzeniu przedłoży kilka wniosków względem zmodyfikowania systemu ustawy ubogich i względem zmniejszenia ciężarów rolnictwa i własności gruntowej.

Lord Palmerston odpowiadając na interpelacyę pana Sanders, oświadczył, iż rozejm między Danią a Niemcami przydłużony jest de facto, lubo termin już minął; lecz niemoże być zerwany bez wypowiedzenia go sześć tygodni naprzód. Rząd angielski zaproponował przydłużenie na sześć miesięcy. Ta propozycya nie podobała się obydwom stronom. — Dnia 16go b. m. otrzymał lord Palmerston notę od rządu duńskiego z oświadczeniem, iż przystanie na to przydłużenie skoro tylko rząd pruski i komisya centralna związku niemieckiego na to ze swojej strony przystaną.

Lord John Roussel zaproponował, aby izba dała pierwszeństwo wnioskom rządowym na posiedzeniach czwartkowych począwszy od pierwszego czwartku po wielkiejnocy. Wniosek ten uczyniono dla spiesznego załatwienia spraw.

Dep. Hume oświadczył się przeciw tej propozycyi jako ograczającej prawo inicyatywy izby. Po krótkiej dyskusyi przyjęto wniosek lorda Russel większością 143 głosów przeciw 48 pomimo opozycyi panów Robert Peel i Dinacle. (Ind.)

(Odpowiedź lorda Palmerston na interpelacye względem sprawy duńskiej.)

Londyn, 18. lutego. Odpowiedź Lorda Palmerston w izbie niższej na interpelacye, czyli rząd duński pod pewnemi warunkami przystał na przydłużenie rozejmu z dnia 10. lipca r. z. była następująca: Rozejm zawarty na sześć miesięcy między Prusami a Danią upłynął w styczniu. Rząd angielski zaproponował obydwom stronom przydłużenie tego rozejmu na dalszych 6 miesięcy. Zrazu robiono przeciw temu z obydwóch stron zarzuty; atoli 16. b. m. nadeszła tu depesza od rządu duńskiego z oświadczeniem, iż Dania chętnie przystanie na podane warunki rozejmu, jeżeli postanowienia jego ściśle będą dotrzymane, i jeżeli wszystkie interesowane strony rozejm ten uznają za prawomocny. Względem dopełnienia warunków upłynionego rozejmu zaszły między obydwoma stronami nieporozumienia, które aż do czasu jego upłynienia jeszcze nie były załatwione. Strony, których przyzwolenia na przydłużenie rozejmu Dania żąda, są według mego zdania, rząd pruski i niemiecka władza centralna w Frankfurcie. Co do tej ostatniej będą może zachodzić niektóre trudności, jednak przesłałem ambasadorom królewskim w Berlinie i w Frankfurcie instrukcye, aby zalecili przydłużenie rozejmu. Niemogę jeszcze oznajmić decyzyi stron, tymczasem jednak rozejm trwa de facto; kroki nieprzyjacielskie niemogą być rozpoczęte bez wypowiedzenia rozejmu sześć tygodni naprzód, a teraz przynajmniej wcale niema powodu do sądzenia, że z jednej lub drugiej strony podobne wypowiedzenie nastąpi. Moja propozycya tyczy się tylko sześcio-miesięcznego przydłużenia rozejmu, jednak życzyćby może wypadało, aby rozejm jeszcze na czas dalszy był przydłużony, i zdaje mi się, iżby rząd duński chętnie przystał na przydłużenie onego aż do końca roku bieżącego." (P.S.A.)

Francya.

(Rozprawy w izbie prawodawczej.)

Paryż, 20. lutego. Dzisiejsze posiedzenie izby prawodawczej zaczęło się dyskusyą nad wnioskiem pana Mortemar, względem modyfikacyi regulaminu sejmowego w postanowieniach tyczących się publicznego głosowania. Komisya oświadczyła się przeciw temu wnioskowi, który żąda, aby balotowanie miało miejsce tylko po wątpliwych próbach i tylko nad całemi projektami ustaw. W końcu odrzucono ten wniosek większością 399 głosów przeciw 167. Następnie przeszła izba do dalszej dyskusyi nad ustawą naukową. Art. 22 przyjęto bez debaty. Do art. 23 przyjęto poprawkę pana Bastiat, poczem cały artykuł 23 bez odmiany przyjęto. Art. 24 wyszczególnia wypadki, w których niewolno pewnym osobom zakładać szkół elementarnych. Art. 25 postanawia kary za przekroczenie przepisów zawartych w artykule poprzedzającym. Obadwa te artykuły przyjęto. Art. 27 obowiązujący do uwiadomienia władzy o otwarciu nowej szkoły elementarnej, przyjęto. Artykuły 28, 29 i 30 tyczące się oddalenia nauczycieli elementarnych przyjęto bez debaty. Poprawkę pana Lagarde względem mianowania nauczycieli elementarnych, przeciw której się oświadczył minister oświecenia, odrzucono. Ar. 30 regulujący mianowania nauczycieli elementarnych przyjęto pomimo żądania lewej strony, aby debatę nad tym przedmiotem odroczono. — Przy tej sposobności wezwał prezydujący zgromadzenia p. Thouret do porządku. Art. 31. uwalniający nauczycieli elementarnych od służby wojskowej, przyjęto, toż samo i art. 32 zakazujący nauczycielom elementarnym wszelką czynność kupiecką lub ministeryalną.—

W końcu posiedzenia przyjęto jeszcze art. 33. zawierający postanowienia względem pomocników nauczycielskich.

(Poczta francuska z dnia 20. lutego.

Paryż, 20 lutego. Dziennik „Estafette“ donosi ze wczoraj było kilku członków większości izby u prezydenta republiki przedstawiając mu, iż obecne ministeryum już nieposiada zaufania zgromadzenia narodowego. Z wymijającej odpowiedzi prezydenta wnioskowano, iż mimo to niemyśli oddalić swoich ministrów. Monitor ogłasza dziś znowu, że wszelkie pogłoski o zmianie ministeryalnej są zupełnie bezzasadne.

Wczoraj nadeszła tu telegraficzna depesza z doniesieniem, iż papież przyjął pożyczkę tak jak mu ją zaproponowano.

Dzień 24. lutego wypada w niedzielę, duchowieństwo oświadczyło, iż w ten dzień nie mogą być odprawiane msze żałobne. — W rocznicę rewolucyi odprawiona przeto będzie tylko suma, Absolvitur i Te Deum. Słychać, że ta ceremonia odbędzie się w kościele św. Magdaleny z wielką wystawnością. (P. S. A.)

— Do Paryża zjeżdza się teraz nadzwyczajnie wiele cudzoziemców, i zapewne z tego powodu pełno osób na wszystkich publicznych miejscach zabawy, czego od wielu już miesięcy nie dostrzegano. Jakoż i znakomitsi mieszkańcy Paryża więcej się teraz oddają zabawom niż przódy.

Dziennik „Patrie“ zawiera treściwe uwagi o deputowanych należących do socyalnego stronnictwa, a wybranych teraz w różnych okręgach wyborczych Paryża. Większa ich część składa się z amnestyowanych powstańców czerwcowych. Jednego z tych deputowanych wybrano dla tego, bowiem sam ogłosił się być zwolennikiem komunizmu utrzymując, że ziemia i powietrze jest wspólne dla wszystkich dobro. Wybrano też złożonego z posady nauczyciela elementarnych szkół, gdyż z tem się oświadczył, iż wybór pana Girardin byłby hańbą dla socyalnego stronnictwa. Oświadczenie to przyjął lud zgromadzony z okrzykiem: „Niech żyje demokratyczna i socyalna republika!“ Do socyalnego komitetu wyborczego wybrano w powiecie Paryzkim samych amnestyowanych powstańców czerwcowych.

— Ze wszystkich departamentów nadchodzą zaspokajające doniesienia o przygotowaniach do wyborów na dniu 10. marca. Wszystkie stronnictwa postanowiły unikać wszelkich ruchów rewolucyjnych, i sprawę swą wywalczyć bronią legalną powszechnego głosowania.— Dotąd nie dozwoliły sobie stronnictwa żadnej demonstracyi, jak to dawniej zwykle przy wyborach bywało. (W. Z.)

(Kurs giełdy paryskiej z 21. lutego.)

Renty 5% — 95.35; 3% — 57.70.

Szwajcarya.

(Sesya rady rządowej.)

Berna, 16. lutego. Na ostatniej sesyi rady rządowej odczytano sprawozdanie namiestnika z obwodu Schwarzenburg, w którem donosi, że w kantonie Freyburg panuje obecnie znaczne wzburzenie. Sądzą powszechnie, że przeciw rządowi wybuchnie powstanie. Najzapalczywsi są Włosi (mieszkańcy kantonu mówiący po francusku.) Od pojedyńczych mieszkańców Fryburga dowiedział się, że wygnany biskup Marylley podniecił tę agitacyę. Z największą otwartością zeznano przed nim, że w Fryburgu będzie rewolucya, skoro mieszkańcy Berny otrzymają rząd inny; na teraz jeszcze pozostanie przy dawnem. Jestto w samej rzeczy uderzająca, że obywatele Fryburga, którzy przedtem nie trudnili się polityką, teraz o stosunkach Berneńskich jak najlepiej są zawiadomieni. Do zwycięstwa konserwatystów na wyborach przywiązują tutaj wielką nadzieję.

Włochy.

(Wiadomości bieżące.)

Turyn, 16. lutego. Wydawany przez jakiś czas w Turynie dziennik francuski: „National de Turin“ przestał już wychodzić. — Wczoraj wieczór odbyła się w Turynie zabawa muzykalna na korzyść emigrantów włoskich. Dochód z niej dla nader licznego zgromadzenia powinien być bardzo znaczny. — Hrabia Montemolin odjechał dziś w towarzystwie swego brata, Don Ferdinando, na Modenę do Wenecyi. — W Liwurnie skazała władza wojskowa pewne indywiduum za ubliżające i nieprzyzwoite wyrażanie się o władzy na karę cielesną 40 kijów. — „Giornale di Roma“ potwierdza wiadomość o mianowaniu jenerała baron. Calbermatten prezydentem ministerstwa rzymskiego w miejsce jenerał-lejtnanta księcia d'Orsini, który się podał do dymisyi. — Municypalność miasta Ankony zmuszoną jest dla pokrycia niedoboru zaciągnąć 5pct. pożyczkę na 50.000 szkudów, którą przy korzystnem usposobieniu ludności tamtejszej łatwo uskutecznić się spodziewa. (Ll.)

(O upłynionym karnawale.)

Rzym, 13. lutego. Wczoraj ukończył się karnawał, a ile potąd wiadomo, bez żadnych dalszych smutnych wypadków. Zresztą zaniechano też zwykłej przy zakończeniu karnawału uroczystości wieczoru „Moccoli.“ Wprawdzie zatknięto miejscami przy powozach lub w oknach jarzące świece, lecz były to tylko próby czynione powiększej części od cudzoziemców, nie naśladowane bynajmniej przez Rzymian z powodu podzielanej obawy lub w chęci okazania obojętności dla zabaw tych. Zresztą miały się władze francuskie tego wieczora więcej niż kiedy indziej na baczności, bowiem kiedy wojska papiezkie trzymały właściwą straż na Corso, stały francuskie oddziały uszykowane na poblizkich placach i przed swemi koszarami, aby natychmiast przybyć z pomocą gdzieby tego była potrzeba. Na samem Corso okazywano nienawiść narodową przeciw tym nieproszonym gościom w ten sposób, że ciskano na nich gradem „konfektów“, toż pochwyconemi z ziemi kwiatami jakie po oddaleniu się z Corso powozów zbierano. Liczne tłumy ludu klas pospolitych trzymały się gromadnie, wyszydzając śród głośnych oklasków zebranego ludu przechodzących szczególnych Francuzów, z czego nie raz przyszło nawet do brzydkich kłótni i bójki. Ztąd też, jako niemniej dla nieobyczajnego ciskania kwiatami na tę małą liczbę dam, jakie się w powozach znajdowały, a to widocznie dla ukarania ich za brany w zabawach karnawałowych udział — przybrał karnawał mianowicie na dniu wczorajszym charakter gburowaty i poczęści dziki, czego dawniejszemi laty wcale nie dostrzegano. Zresztą chociaż karnawał rzymski nie był już i w ostatnich latach tak wdzięczny i powabny jakgo niegdyś Göthe w opisie swym maluje, jednakże lud rzymski zachowywał się potąd właśnie podczas karnawału z wszelką przyzwoitością, i niepodobna zaprzeczyć, że bywało to jedynie winą cudzoziemców a mianowicie rubasznych Anglików, jeżli czasami w czem przeciw przyzwoitości wykroczono. — Wczoraj rozeszła się wiadomość, jakoby przeszłej nocy miały zajść liczne aresztacye, jakoż wypadki ostatnie okazały potrzebę przedsięwzięcia podobnych środków. (D. R.)

Niemce.

(Kwestya przyłączenia się do przymierza Berlińskiego.)

Frankfurt, 19. lutego. Z siedmiu członków niemieckiego wydziału tutejszego zgromadzenia ustawodawczego, oświadczyło się pięciu za niezwłocznem przyłączeniem się do przymierza Berlińskiego, dwaj zaś utrzymują, że temu przyłączeniu się ze strony Frankfurtu stoją na przeszkodzie prawne i polityczne trudności. Nakoniec zgodził się wydział z wszystkimi członkami swoimi na to, azeby wniosek pana Donner według art. 16. aktu konstytucyi odesłać do senatu. Obrady nad tym wnioskiem zaczną się w zgromadzeniu prawodawczem we czwartek lub w piątek i spodziewają się tu powszechnie, że będzie przyjęty bez dalszych rozpraw. (P. S. A.)

Gazeta „Ober-Post-Amts-Zeitung“ donosi pod d. 20. lutego co następuje: „Komisya zgromadzenia ustawodawczego uchwaliła jednomyślnie co do wniosku pana Donner względem przystąpienia do przymierza Berlinskiego stosownie do art. 16go kompletującego aktu konstytucyi iż ma być odesłany do senatu. Tą uchwałą nie rozstrzygnięto bynajmniej materyalnej strony wniosku. Bowiem według art. 16go przechodzi ten wniosek do senatu nie jako uchwała ciała prawodawczego, lecz jedynie w tym celu, ażeby senat dał swoje zdanie o nim. Jeżeli ze strony senatu nie nastąpi żadna deklaracya, wtedy może ciało prawodawcze tylko większością $^2/_3$ części głosów wziąć ten przedmiot pod dalsze obrady.

(Pełnomocnik Limburga i Saksonii przy cent. komisyi związk.—C. k. austryacki batalion Palombini do Czech.)

Frankfurt, 21. lutego. Wczoraj przedstawił się wysokiej centralnej komisyi związkowej królewsko-niderlandzki radzca stanu p. Scherff jako pełnomocnik ze strony księstwa Limburg. Na tem samem posiedzeniu wstąpił także saski tajny radzca baron Könneritz jako pełnomocnik królestwa saskiego.

Dziś rano o 8. godzinie wyruszył z naszego miasta ces. austr. batalion Palombini, który długi czas należał do tutejszej załogi. — Muzyka wojskowa całej tutejszej załogi, i książę Prus z licznym orszakiem oficerów wszelkiej broni wyprowadzali ten batalion, odchodzący do Czech. (P. S. A.)

(Rozprawy w izbie pierwszej.)

Drezdno, 22. lutego. Pierwsza izba zatrudniała się dziś dyskusyą nad projektem ustawy względem zniesienia kary śmierci.— Przedłożenie tego projektu pozwoliła izba deputowanemu Joseph na posiedzeniu 21. stycznia większością 21 głosów przeciw 21. — Przy głosowaniu przyjęto projekt ustawy według osnowy zmienionej przez wydział większością 36 głosów przeciw 9, jak następuje: My Frydryk August itd. §. 1) We wszystkich przypadkach gdzie według prawa kara śmierci jest zagrożona, lecz na mocy §. 9) praw zasadniczych zniesiona, ma zamiast kary śmierci postanowiona być kara dożywotniego więzienia pierwszego stopnia. §. 2) We wszystkich wypadkach gdzie teraz według prawa zagrożona jest kara dożywotnego więzienia, ma być postanowiona w tym samym stopniu kara 15 — 20 lat więzienia. Jeżeli zaś dożywotne więzienie jako najwyższy stopień kary jest zagrożony, wtedy redukuje się to maximum na 30 lat odpowiedniego stopnia.“ Między głosującymi nad tym projektem był także były minister spraw wewnętrznych, Weinlig, prokurator publiczny Metzler i kilku innych wysokich urzędników. — Z najpewniejszego źródła mogę donieść, że rząd w żaden sposób niepotwierdzi tej uchwały izby pierwszej, do której bez watpienia druga izba znaczniejszą jeszcze większością głosów przystąpi. (B. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 22. lutego.)

Met. Austr. 5% — 82/4; 4/4 pct. 71 $^1/_8$. Akcye bank. 1156. Sard. 32 $^1/_2$. Hyszp. 3% — 29/4. Po skie 300 — 120/4; 500 — 80 .

Prusy.

(Przysięga urzędników. — Translokacya nowo organizowanego wojska badeńskiego.)

Berlin, 20. lutego. Zeszłej niedzieli o jedenastej przed południem odbierano w sali posiedzeń ministeryalnych uroczystą przysięgę od wszystkich radzców ministeryalnych tudzież innych urzędni-

ków w obecności ministra wojny. Ponieważ urzędnicy pojedyńczo składali przysięgę, przeto cała uroczystość zabrała prawie dwie godzin czasu. — Za kilka tygodni nastąpi, jak słychać, translokacya nowo organizowanego badeńskiego wojska do Marchii i Pomeranii, w których kilka miast na załogę przeznaczono. Przeniesienie zaś niejakiej jego części do Hamburga, jak donosiły niektóre dzienniki, jest całkiem bezzasadne.

(Sprawy drugiej izby.)

Berlin, 20. lutego. W izbie drugiej przyjęto dziś bez dyskusyi ustawę o uwolnieniu od ciężarów realnych wraz z odmianami, jakie w niej izba druga za stosowne uznała. To samo nastąpiło także z tytułem I. i II. regulaminu gmin. Potem zakomunikował prezydent ministrów królewskie poselstwo, którem mu polecono dnia 26. b. m. zamknąć izby.

Również w skutek królewskiego poselstwa oznajmił minister spraw wewnętrznych izbie drugiej, że odroczenie jej nastąpi dnia 26. b. m.

Potem przyjęto będący w dziennym porządku projekt do ustawy względem obowiązku gminy do wynagrodzenia wyrządzonej podczas publicznych zbiegowisk szkody; a nakoniec przyjęto także uchwalone przez izbę pierwszą odmiany w projekcie do ustawy względem zaprowadzenia banków rentowych.

(Poselstwo królewskie.)

Berlin, 20. lutego. Prezydent ministrów hrabia Brandenburg odczytał na dzisiejszem posiedzeniu izby pierwszej królewskie poselstwo, zapraszające członków obu izb, aby we wtorek, 26. b. m. o dziewiątej przybyli na zamek, gdzie z powodu słabości Najjaśniejszego króla, prezydent ministrów zamknie posiedzenia.

(Obrady w izbie drugiej. — Proces przeciw byłym deput. w sprawie odmówienia podatków.)

Berlin, 22. lutego. W świecie politycznym niema dziś nic ważnego.

W drugiej izbie ukończono dyskusyę nad budżetem. Potem przeszło zgromadzenie do dyskusyi nad ustawą względem podatku od cukru z buraków. Po żwawej debacie przyjęto projekt rządowy podwyższający stosunkowo istniejącą dotychczas opłatę.

Dziś skończył się proces rozpoczęty dnia 4. b. m. przeciw byłym deputowanym z powodu odmówienia podatków; z pomiędzy obżałowanych, którzy stanęli przed sądem, tylko jeden został skazany; z tych co się niestawili przed sąd skazano kilku. (D. R.)

(Przyzwolenie kredytu 18 milionów.)

Berlin, 21. lutego. Izba druga przyzwoliła prawie jednozgodnie na nadzwyczajny kredyt 18 milionów rtal. dla ministeryum wojny. Minister wojny uczynił uwagę: jako rząd czuje to, iż wkłada na kraj nowy ciężar, honor jednak i bezpieczeństwo kraju znaglają go do żądania tego kredytu. (W. Z.)

(Wiadomości bieżące.)

Berlin, 19. lutego. Na posiedzeniu rady administracyjnej z 16. lutego uchwalono, że 10. marca ma się rada ta tutaj odroczyć, a 15. marca obrady swoje w Erfurcie rozpocząć. Projekt porządku czynności dla sejmu jest już potwierdzony, a program zagajenia tegoż sejmu ułożony. Co do wyboru komisarzy, których ma być pięciu, nie ma nic jeszcze pewnego.

Wydział konstytucyjny rady administracyjnej podda zapewne na jutrzejszem posiedzeniu pod obrady wniosek oskarżenia rządów w Hanowerze i Saksonii, który ma być do sądu związkowego wniesiony.

Podany od związkowego sądu rozjemczego projekt względem organizacyi sądu związku niemieckiego przyjęto po dłuższej dyskusyi, i wraz ma być przesłany do wszystkich rządów związkowych.

„Constiut. Ztg.“ donosi: Rada administracyjna odbywać będzie prawie codziennie posiedzenia dla naradzania się nad przedłożeniami do sejmu Erfurtskiego.

— „Cnost. Blat“ pisze: Wybrany od polskiej ludności na deputowanego do Erfurtu hrabia Działyński — znany przewódzca polski w utarczce pod Kurnikiem, otrzymał od komitentów swoich zlecenie, aby na sejmie założył protest przeciw wszelkim co do wielkiego księztwa Poznańskiego przedsiębranym środkom, i by zaraz potem wystąpił. (W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z d. 27. lutego.)

Lwów. Na naszym targu sprzedawano dziś korzec pszenicy po 15r.20k.; żyta 12r.15k.; owsa 6r.52k.; hreczki 10r.; kartofli 5r. 30k.; cetnar siana 3r.58k.; okłotów 2r.36; — sąg drzewa bukowego 28r.; sosnowego 22r.30k.; — kwarta szumówki 35k. w. w. Cena reszty drobnej sprzedaży bez odmiany. Jęczmienia, prosa i grochu nie było na targu.

(Ceny targowe w obwodzie sanockim.)

Sanok, 15. lutego. Z wykazów handlowych, nadeszłych z Sanoka, Dobromila, Liska, Rymanowa i Dynowa podajemy następujące ceny przeciętne zboża i innych fouraiów, jakie istniały tamże w pierwszych 14 dniach bieżącego miesiąca: korzec pszenicy 18r. 3k.; żyta 14r.12k.; jęczmienia 11r.39k.; owsa 6r.49k.; hreczki 7r. 45k.; ziemniaków 6r.40k.; — cetnar siana 2r.30k.; — sąg drzewa twardego 11r.55k.; miękkiego 9r.16k. — funt mięsa wołowego 11k. i garniec okowity 4r.16k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 1. marca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	18	5	23
Dukat cesarski	5	22	5	24
Półimperyał zł. rosyjski	9	15	9	19
Rubel śr. rosyjski	1	47	1	48
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19½	1	20½
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	100	—	100	12
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	18

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. lutego. Kreuth, c. k. major, i Dolleżall c. k. major, z Krakowa — Rakszawski Zygmunt, z Seredyniec. — Wierzchowski Edgard, z Pleśnian. — Tchorznicki Bogusław, z Cucułowiec. — Łodyński Hyeronim, z Nahorzec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. lutego. Hr. Miączyński Mateusz, do Jarosławia. — Puzyna Włodzimierz, do Stryja. — Pieniążek Stanisław, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. lutego

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 4 4	— 5	+ 2,9°	połud. zach.	pogoda
2 god. zr.	28 4 4	+ 2,5	— 5	„ „	pochm. ⊙
10 g. w.	28 4 5	— 2		cicho	„

TEATR.

Dziś: na dochód JP. Smochowskiego, dramat histor. w 5 aktach: **„Henryk Walezy i Jego dwór.“**

Jutro: na dochód JP. Terksy, opera niem. **„Die Hugenotten.“**

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiéj kasy oszczędności
z dniem 28go lutego 1850.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. stycznia 1850		złr. 1.843.455 kr. 18 den. 2
Od 1. do 28. lutego 1850 włożyło 404 stron	złr. 52.736 kr. 10 den. —	
„ „ „ wypłacono 343 stronom	— 38.014 — 26 — 1	
a zatém przybyło		— 14.721 — 43 — 3
Stan wkładek pieniężnych na dniu 31. stycznia 1850		— 1.858.177 — 2 — 1

Na to ma Zakład na dniu 28. lutego 1850

a) na hypotekach	złr. 1.526.513 kr. 12 den. -
b) w zastawach na srebra i t. d.	— 41.416 — 45 - -
c) w galicyjskich listach zastawnych	— 221.100 — — — -
d) w gotowiźnie	— 158.906 — 30 — 2
razem	— 1.947.936 — 27 — 2
Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę	— 1.858.177 — 2 — 1
Okazuje się przewyżka w sumie	— 89.759 — 25 — 1

W którąto sumę wchodzi prowizya od 1. stycznia 1850 stronom się należąca, tudzież prowizya z pożyczek na hypoteki i z innych interesów pobrana, fundusz własny Zakładu, koszta utrzymania i zysk.

We Lwowie dnia 28. lutego 1850.

Od Dyrekcyi galicyjskiéj kasy oszczędności.

Gnoiński, Naddyrektor zastępca.

S. Krawczykiewicz, Dyrektor.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.